

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Економіка»

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Кваліфікація: бакалавр з економіки**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Миколаївського національного аграрного університету

Голова вченої ради

акад. В'ячеслав ШЕБАНІН

Протокол № 7 від «28» лютого 2023 р.

**Освітня програма вводиться в дію
з 01 вересня 2023 р.**

Ректор В'ячеслав ШЕБАНІН

(наказ № 44-0 від «08» березня 2023 р.)

Миколаїв

2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність 051 «Економіка»
 Кваліфікація бакалавр з економіки

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою університету

Голова науково-методичної
університету

 Дмитро БАБЕНКО

Протокол № 6 від «22» лютого 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор,

 Дмитро БАБЕНКО

ради «22» лютого 2023 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету менеджменту

Голова вченої ради факультету
менеджменту

 Олена ШЕБАНІНА

Протокол № 6 від «10» лютого 2023 р.

Науково-методичною комісією факультету
менеджменту

Голова НМК факультету менеджменту

 Ганна ТАБАЦКОВА

Протокол № 6 від «09» лютого 2023 р.

ВНЕСЕНО робочою (проектною) групою

Керівник робочої групи (гарант освітньої
програми)

 Ганна ТАБАЦКОВА

07 02 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету у складі:

1. Ганна ТАБАЦКОВА – гарант освітньої програми зі спеціальності, кандидат економічних наук, голова науково-методичної комісії факультету менеджменту;
2. Олена ШЕБАНІНА – доктор економічних наук, професор, декан факультету менеджменту;
3. Світлана ТИЩЕНКО – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана з навчальної роботи факультету менеджменту, завідувачка кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання;
4. Ольга ХРИСТЕНКО - кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри економіки підприємств;
5. Віктор КУШНІРУК - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу;
6. Ігор БЕЛІНСЬКИЙ – стейкхолдер, здобувач вищої освіти, студентський декан факультету менеджменту;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Ольга **КУПЧИШИНА** – заступник начальника ДПІ у Центральному районі м. Миколаєва ГУ ДФС у Миколаївській області;
2. Ірина **СКОРБІЛІНА** – начальник відділу ділової інформації і освітніх програм Регіональної торгово-промислової палати Миколаївської області;
3. Альона **РАКОВА** – директор товариства з обмеженою відповідальністю «Миколаївський хлібозавод №1», м. Миколаїв.

Програма не може бути повністю або частково відтвореною, тиражованою й розповсюдженою без дозволу Миколаївського національного аграрного університету.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Миколаївський національний аграрний університет, факультет менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Назва кваліфікації: бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», ОПП «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	<p>Диплом бакалавра, одиничний.</p> <p>Обсяг освітньої програми бакалавра</p> <ul style="list-style-type: none"> - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. <p>Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим Стандартом вищої освіти.</p> <p>Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.</p>

Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію (Серія УД № 15008361) відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 12 червня 2018 р. протокол № 130 (наказ МОН України від 20.06.2018 № 662). Термін дії сертифіката до 1 липня 2023 р.
Цикл / рівень	Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HRQF ENEA), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти 6 освітній ступень бакалавра (6 рівень НРК) NQF Level 6.
Передумови	Повна загальна середня освіта. На базі молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) Правила прийому до МНАУ у поточному навчальному році
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	Освітня програма діє строком до 01 липня 2026 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.mnau.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету та спрямована на підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців за спеціальністю 051 «Економіка», здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка» Об'єкт вивчення: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів. Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними

	<p>знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра.</p> <p>Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень зі сфери економіки, а також орієнтує на актуальні блоки, у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра. Загальний обсяг даної програми 240,0 кредитів ЄКТС. Наукова складова освітньо-професійної програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом провідних викладачів. Ця складова програми реалізується здобувачами у вільний від основного розкладу час, результати оформлюються у вигляді тез доповідей, публічних виступах на науково-практичних конференціях, опублікування статей у фахових або міжнародних наукових виданнях, підготовці наукових студентських робіт на конкурси</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна освіта у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». Акцент на здатності здійснювати практичну та дослідницьку діяльність у сфері економіки, опануванні методами і системами підтримки прийняття рішень в економіці та бізнесі, набутті практичних навичок щодо ідентифікації проблем прийняття рішень. Формування фахової компетентності у процесі навчання щодо побудови моделей кібернетичного управління економічними системами.</p> <p>Ключові слова: економіка, економічна кібернетика, моделювання економіки, прогнозування соціально-економічних процесів, системи прийняття рішень.</p>

<p>Особливості програми</p>	<p>Інтегрована підготовка бакалаврів, що поєднує чітку практичну спрямованість навчання щодо економічної теорії, макро- та мікроекономіки, моделювання економіки, економічної кібернетики, використання інформаційних систем та технологій в управлінні, технології проектування та адміністрування баз даних і систем даних на основі знань з економіки підприємств, менеджменту, маркетингу, фінансів, бухгалтерського обліку, міжнародної економіки, статистики, соціології, економіки праці, дослідження операцій, прогнозування соціально-економічних процесів, а також на основі знань з дисциплін гуманітарної та природничо-наукової й загальноекономічної підготовки. Програма передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок з економічних процесів та закономірностей у галузі соціальних та поведінкових наук. Орієнтована на глибоку професійну підготовку сучасних аналітиків з питань фінансово-економічної безпеки, інвестицій, кредитування, фахівців у сфері економіки, ініціативних та здатних до швидкої адаптації до вимог сучасного бізнес-середовища. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань шляхом використання набутих знань. Формує фахівців з новими перспективними засобами мислення, здатних застосовувати не лише існуючі методи дослідження, але й розробляти нові на основі сучасних наукових досягнень. Передбачає можливості короткострокових академічних стажувань за кордоном.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускник освітнього ступеню «бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» здатний виконувати професійні види робіт та обіймати посади фахівців, посадові обов'язки яких вимагають володіння компетентностями у сфері економіки відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010 (зі змінами №8 відповідно до наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України №259 від 15.02.2019): агенти з торгівлі майном (3413); закупники (3416); оцінювачі та аукціоністи (3417); фахівці в галузі фінансів і торгівлі (3419); брокери (посередники) з купівлі-</p>

	продажу товарів (3421); агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери (342); агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції (3422); агенти з комерційних послуг та торговельні брокери (3429); допоміжний персонал у сфері статистики та математики (3434); помічники керівників підприємств, установ та організацій (3436.1); помічники керівників малих підприємств без апарату управління (3436.3)
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання з застосуванням підручників та посібників з дисциплін, навчальних матеріалів системи дистанційного навчання, лекції та практичні заняття з застосуванням інтерактивних технологій, індивідуальна робота з викладачами, участь у наукових дослідженнях.
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання.</p> <p><i>Поточний контроль</i> – усне та письмове опитування, модульні контрольні роботи, презентації, тестування, захист індивідуальних завдань.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> – письмові екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю, захист курсових робіт та звітів з практик.</p> <p><i>Атестація</i> – складання атестаційного екзамену / кваліфікаційна робота.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена

(ЗК)	<p>суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність до креативного та критичного мислення.</p> <p>ЗК 15. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 16. Здатність працювати в команді.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у</p>

відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК15. Здатність дотримуватись принципів, прийомів, методів та процедур внутрішнього контролю у бюджетних установах і організаціях, а також здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій у бюджетній та соціальній сферах.

СК16. Здатність застосовувати методики бухгалтерського обліку виконання бюджету в системі фінансових управлінь та Державного казначейства України, порядок здійснення операцій з касового виконання бюджету за видатками та виконання бюджету за дохідною частиною, розрахунків між бюджетами щодо облікового процесу.

СК17. Здатність оволодіти знаннями та практичними навичками щодо організації та функціонування бюджетної системи і проведення бюджетної політики, а саме щодо бюджетного устрою, державного кредиту та управління державним боргом, методів і джерел формування доходів бюджету, визначення обсягів бюджетних видатків.

СК18. Здатність оволодіти та реалізовувати на практиці знання з основ організації та функціонування інформаційних систем податкових органів, набуття практичних навичок ефективного розв'язання фінансових завдань з оподаткування з використанням сучасних інформаційних технологій.

СК 19. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 20. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання у фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК 21. Здатність застосування знань права та податкового законодавства у практичній діяльності

	<p>суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 22. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>СК 23. Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію.</p> <p>СК 24. Здатність опанувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану та тенденцій розвитку фінансових систем, а також монетарної політики держави.</p>
7 –Результати навчання	
Результати навчання	<p>РН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>РН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p> <p>РН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>РН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>РН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з</p>

погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

РН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

РН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні

	<p>технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>РН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>РН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>РН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>РН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>РН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p> <p>РН25. Вміти здійснювати контрольні процедури у бюджетних установах і організаціях за окремими його ділянками, а також застосовувати сучасні інформаційні системи і технології у бюджетній і соціальній сферах.</p> <p>РН 26. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>РН 27. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні держави та підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Підготовка здобувачів вищої освіти за даною освітньо-професійною програмою здійснюється науково-педагогічними працівниками кафедри економіки підприємств, кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу, кафедри менеджменту та маркетингу, кафедри обліку і</p>

	<p>оподаткування, кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, кафедри економічної теорії і суспільних наук, кафедри українознавства, кафедри інформаційних систем і технологій, кафедри методики професійного навчання, кафедри іноземних мов, кафедри фізичного виховання, кафедри технології переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва, кафедри вищої та прикладної математики.</p> <p>Випусковою кафедрою є кафедра економічної кібернетики і математичного моделювання.</p> <p>Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки.</p> <p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років.</p> <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає участь фахівців-практиків, що відповідають напряму програми, а також залучення до професійних спілок та асоціацій, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи, навчальні лабораторії, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам та потребі до проведення лекційних і практичних занять, у. т.ч. в дистанційному режимі.</p> <p>В університеті використовуються локальні комп'ютерні мережі з доступом до мережі Інтернет. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, спортивні зали, тренажерні зали, медичний комплекс), кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне</p>	<p>Офіційний веб-сайт http://mnau.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила</p>

<p>забезпечення</p>	<p>прийому, контакти.</p> <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторські розробки науково-педагогічних працівників. Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до репозитарію МНАУ.</p> <p>В освітньому процесі використовуються можливості освітньої платформи Moodle.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО «МНАУ» та іншими внутрішніми положеннями.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки споживачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітню програму, що затверджені у визначеному порядку і вміщує опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: типових і робочих навчальних програм дисциплін, лекційного комплексу, плани семінарських та практичних занять, методичні вказівки і тематики курсових проєктів; пакети контрольних завдань для перевірки знань з навчальних дисциплін загальної, галузевої та фахової підготовки; програми всіх видів практик; дидактичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програми з метою забезпечення її відповідності потребам здобувачів вищої освіти і суспільства, до процесу залучаються стейкхолдери.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти проінформовані про їх наявність.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за певними навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей.</p>

	<p>На основі двосторонніх договорів між МНАУ та університетами України: Львівським національним аграрним університетом м. Дубляни, Вінницьким національним аграрним університетом м. Вінниця, Дніпропетровським державним аграрно-економічним університетом м. Дніпро, Київським кооперативним інститутом бізнесу і права, м. Київ.</p> <p>Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України. До керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти залучаються провідні фахівці університетів України на умовах індивідуальних договорів.</p> <p>Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до положення про академічну мобільність.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Мобільність здобувачів вищої освіти можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами про участь у міжнародних освітніх програмах, які дають можливість: одержати додаткові знання у суміжних галузях науки; удосконалювати рівень володіння іноземною мовою; ознайомитися із зарубіжною культурою, історією, одержати диплом зарубіжного університету та диплом МНАУ.</p> <p>Міжнародна кредитна мобільність забезпечується на основі двохсторонніх договорів між МНАУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів: заклад освіти «Білоруський торговельно-економічний університет споживчої кооперації» м.Гомель, Республіка Білорусь; заклад освіти Університет «PERSPECTIVA-INT» м.Кишинів, Республіка Молдова; Vidzeme University of Applied Sciences (Vidzemes Augstskola) м.Валмера, Латвія; Вища школа бізнесу в Домброве Гурничей, Польща; Університет прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф, Німеччина, Полоцький державний університет м.Новополицьк, Республіка Білорусь, Приватна установа «Костанайський інженерно-економічний університет ім. М.</p>

	Дулатова» м.Костанай, Республіка Казахстан.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відсутнє за даною освітньо-професійною програмою. Мобільність здобувачів вищої освіти можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами за умови володіння іноземними здобувачами вищої освіти українською чи англійською мовами.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	Екзамен
ОК 2	Історія та культура України	3,0	Екзамен
ОК 3	Громадянське суспільство	3,0	Екзамен
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	11,0	Залік 2,5 семестри, Екзамен 4,8 семестри
ОК 5	Соціологія та політологія	4,0	Екзамен
ОК 6	Філософія	3,0	Екзамен
ОК 7	Логіка	3,0	Залік
ОК 8	Вища математика	8,0	Екзамен 1,3 семестри, залік 2 семестр
ОК 9	Теорія ймовірностей і математична статистика	3,0	Екзамен
ОК 10	Економічна теорія	3,0	Екзамен
ОК 11	Інформаційні системи та технології	6,0	Залік 1 семестр, Екзамен 2 семестр
ОК 12	Правознавство	3,0	Екзамен
ОК 13	Фізичне виховання	5,0	Залік
ОК 14	Макро- та мікроекономіка	7,0	Залік 3 семестр, Екзамен 4 семестр

			Курсова робота 4 семестр
OK 15	Історія економіки та економічної думки	3,0	Екзамен
OK 16	Методи оптимізації в економіці	3,0	Екзамен
OK 17	Економетрія	3,0	Залік
OK 18	Фінансово-економічна безпека	3,0	Залік
OK 19	Економіка підприємств	4,0	Екзамен Курсова робота 5 семестр
OK 20	Маркетинг	4,0	Екзамен
OK 21	Менеджмент	3,0	Екзамен
OK 22	Гроші та кредит	3,0	Залік
OK 23	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	3,0	Екзамен
OK 24	Бухгалтерський облік та аудит	3,0	Екзамен
OK 25	Економіка праці і соціально-трудові відносини	4,0	Екзамен
OK 26	Міжнародні економічні відносини	3,0	Залік
OK 27	Статистика	6,0	Залік 3 семестр Екзамен 4 семестр
OK 28	Системи обробки економічної інформації	4,0	Екзамен
OK 29	Господарське та трудове право	3,0	Залік
OK 30	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,0	Залік
OK 31	Організація виробництва та планування діяльності підприємств	5,0	Екзамен Курсова робота 8 семестр
OK 32	Теорія економічного аналізу	5,0	Екзамен Курсова робота 6 семестр
OK 33	Дослідження операцій	4,0	Екзамен
OK 34	Моделювання економіки	4,0	Екзамен
OK 35	Прогнозування соціально-економічних процесів	3,0	Екзамен
OK 36	Системи прийняття рішень	3,0	Залік
OK 37	Технології проектування та адміністрування БД і СД	4,0	Екзамен
OK 38	Інформаційні системи і технології в управлінні	3,0	Залік
OK 39	Управління персоналом	3,0	Екзамен
OK 40	Основи наукових досліджень	3,0	Залік
OK 41	Державне регулювання економіки	3,0	Екзамен
OK 42	Навчальна практика Інформаційні системи	4,0	Залік

	та технології, з набуттям професії оператора комп'ютерного набору		
ОК 43	Навчальна практика Правове регулювання господарських відносин	4,0	Залік
ОК 44	Виробнича практика Технології проектування та адміністрування БД і СД	4,0	Залік
ОК 45	Виробнича практика Моделювання економіки	2,0	Залік
ОК 46	Практика з фаху	2,0	Залік
ОК 47	Атестаційний екзамен / Публічний захист кваліфікаційної роботи	3,0	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		179,0	x
Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК 1.1	Комунікаційні технології	6,0	Залік
ВК 1.2	Психологія		
ВК 1.3	Релігієзнавство		
ВК 1.4	Інвестиційне право		
ВК 1.5	Системи технологій (технологія виробництва продукції рослинництва)		
ВК 1.6	Управління виробництвом продукції рослинництва		
ВК 2.1	Інформаційні системи і технології в оподаткуванні	3,0	Залік
ВК 2.2	Системи технологій (технологія виробництва продукції тваринництва)		
ВК 2.3	Управління виробництвом продукції тваринництва		
ВК 2.4	Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу		
ВК 3.1	Математичне програмування	4,0	Екзамен
ВК 3.2	Математичні методи і моделі ринкової економіки		
ВК 3.3	Системи технологій (технологія зберігання, переробки та стандартизації сільськогосподарської продукції)	6,0	Залік
ВК 3.4	Управління переробкою і зберіганням сільськогосподарської продукції		
ВК 3.5	Фінансова математика		
ВК 3.6	Математика для економістів		
ВК 4.1	Комп'ютерні мережі	9,0	Залік
ВК 4.2	Фінансовий менеджмент		
ВК 4.3	Інтелектуальна власність		
ВК 4.4	Актуарна математика		

ВК 4.5	Дискретна математика		
ВК 4.6	Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу		
ВК 5.1	Інфраструктура товарного ринку		
ВК 5.2	Імітаційне моделювання економічних систем	6,0	Залік
ВК 5.3	Глобальна економіка		
ВК 5.4	Моделі економічної динаміки		
ВК 6.1	Друга іноземна мова (німецька)	3,0	Залік
ВК 6.2	Друга іноземна мова (французька)		
ВК 6.3	Макроекономічний аналіз		
ВК 6.4	Регіональна економіка	4,0	Залік
ВК 6.5	Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу		
ВК 7.1	Логістика		
ВК 7.2	Управління проектами інформатизації		
ВК 7.3	Конфліктологія	8,0	Залік
ВК 7.4	Математичні методи в управлінні інвестиціями		
ВК 7.5	Публічне управління та адміністрування		
ВК 8.1	Економічна кібернетика		
ВК 8.2	Державний аудит		
ВК 8.3	Управління ризиками		
ВК 8.4	Електронний документообіг		
ВК 8.5	Захист інформації	12,0	Залік
ВК 8.6	Електронна комерція		
ВК 8.7	Стратегічне управління підприємством		
ВК 8.8	Державне регулювання ЗЕД		
ВК 8.9	Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу		
Загальний обсяг вибірових компонент		61,0	х
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	х

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Вивчення компонент освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» здійснюється у послідовності, яка представлена у таблиці 1.

Таблиця 1 - Структурно-логічна схема вивчення компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

1 курс 1 семестр	1 курс 2 семестр	2 курс 3 семестр	2 курс 4 семестр
Код та назви компонент	Код та назви компонент	Код та назви компонент	Код та назви компонент
<p>ОК 2 Історія та культура України</p> <p>ОК 3 Громадянське суспільство</p> <p>ОК 7 Логіка</p> <p>ОК 8 Вища математика</p> <p>ОК 11 Інформаційні системи та технології</p> <p>ОК 12 Правознавство</p> <p>ВК 1.1 Комунікаційні технології</p> <p>ВК 1.2 Психологія</p> <p>ВК 1.3 Релігієзнавство</p> <p>ВК 1.4 Інвестиційне право</p> <p>ВК 1.5 Системи технологій (технологія виробництва продукції рослинництва)</p> <p>ВК 1.6 Управління виробництвом продукції рослинництва</p>	<p>ОК 4 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)</p> <p>ОК 5 Соціологія та політологія</p> <p>ОК 8 Вища математика</p> <p>ОК 10 Економічна теорія</p> <p>ОК 11 Інформаційні системи та технології</p> <p>ОК 13 Фізичне виховання</p> <p>ОК 15 Історія економіки та економіч</p> <p>ОК 29 Господарське та трудове право ної думки</p> <p>ВК 2.1 Інформаційні системи і технології в оподаткуванні</p> <p>ВК 2.2 Системи технологій (технологія виробництва продукції тваринництва)</p> <p>ВК 2.3 Управління виробництвом продукції тваринництва</p> <p>ВК 2.4 Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу</p>	<p>ОК 1 Українська мова (за професійним спрямуванням)</p> <p>ОК 8 Вища математика</p> <p>ОК 9 Теорія ймовірностей та математична статистика</p> <p>ОК 14 Макро- та мікроекономіка</p> <p>ОК 27 Статистика</p> <p>ВК 3.1 Математичне програмування</p> <p>ВК 3.2 Математичні методи і моделі ринкової економіки</p> <p>ВК 3.3 Системи технологій (технологія зберігання, переробки та стандартизації сільськогосподарської продукції)</p> <p>ВК 3.4 Управління переробкою і зберіганням сільськогосподарської продукції</p> <p>ВК 3.5 Фінансова математика</p> <p>ВК 3.6 Математика для економістів</p>	<p>ОК 4 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)</p> <p>ОК 14 Макро- та мікроекономіка</p> <p>Курсова робота з дисципліни "Макро- та мікроекономіка"</p> <p>ОК 17 Економетрія</p> <p>ОК 25 Економіка праці і соціально-трудоі відносини</p> <p>ОК 27 Статистика</p> <p>ОК 33 Дослідження операцій</p> <p>ВК 4.1 Комп'ютерні мережі</p> <p>ВК 4.2 Фінансовий менеджмент</p> <p>ВК 4.3 Інтелектуальна власність</p> <p>ВК 4.4 Актуарна математика</p> <p>ВК 4.5 Дискретна математика</p> <p>ВК 4.6 Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу</p>
x	ОК 42 Інформаційні системи та технології, з набуттям професії оператора комп'ютерного набору	x	ОК 43 Правове регулювання господарських відносин

3 курс 5 семестр	3 курс 6 семестр	4 курс 7 семестр	4 курс 8 семестр
Код та назви компонент	Код та назви компонент	Код та назви компонент	Код та назви компонент
<p>ОК 4 Іноземна мова (за професійним спрямуванням) ОК 6 Філософія ОК 19 Економіка підприємств Курсова робота з дисципліни "Економіка підприємств" ОК 21 Менеджмент ОК 24 Бухгалтерський облік та аудит ОК 26 Міжнародні економічні відносини ОК 38 Інформаційні системи і технології в управлінні</p> <p>ВК 5.1 Інфраструктура товарного ринку ВК 5.2 Імітаційне моделювання економічних систем ВК 5.3 Глобальна економіка ВК 5.4 Моделі економічної динаміки</p>	<p>ОК 20 Маркетинг ОК 22 Гроші та кредит ОК 23 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства ОК 30 Безпека життєдіяльності та основи охорони праці ОК 32 Теорія економічного аналізу Курсова робота з дисципліни "Теорія економічного аналізу" ОК 37 Технології проектування та адміністрування БД і СД</p> <p>ВК 6.1 Друга іноземна мова (німецька) ВК 6.2 Друга іноземна мова (французька) ВК 6.3 Макроекономічний аналіз ВК 6.4 Регіональна економіка ВК 6.5 Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу</p>	<p>ОК 16 Методи оптимізації в економіці ОК 34 Моделювання економіки ОК 35 Прогнозування соціально-економічних процесів ОК 36 Системи прийняття рішень ОК 39 Управління персоналом ОК 40 Основи наукових досліджень</p> <p>ВК 7.1 Логістика ВК 7.2 Управління проектами інформатизації ВК 7.3 Конфліктологія ВК 7.4 Математичні методи в управлінні інвестиціями ВК 7.5 Публічне управління та адміністрування</p>	<p>ОК 4 Іноземна мова (за професійним спрямуванням) ОК 18 Фінансово-економічна безпека ОК 28 Системи обробки економічної інформації ОК 31 Організація виробництва та планування діяльності підприємств Курсова робота з дисципліни "Організація виробництва та планування діяльності підприємств" ОК 41 Державне регулювання економіки</p> <p>ВК 8.1 Економічна кібернетика ВК 8.2 Державний аудит ВК 8.3 Управління ризиками ВК 8.4 Електронний документообіг ВК 8.5 Захист інформації ВК 8.6 Електронна комерція ВК 8.7 Стратегічне управління підприємством ВК 8.8 Державне регулювання ЗЕД ВК 8.9 Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу</p>
х	ОК 44 Технології проектування та адміністрування БД і СД	ОК 45 Моделювання економіки ОК 46 Практика з фаху	ОК 47. Атестаційний екзамен

Пояснювальна записка

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених компетентностей освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» дескрипторам НРК (за 6-м рівнем)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Автономія і відповідальність
	Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК 1.			К1,К2	АВ1
ЗК 2.	ЗН1,ЗН2		К1	
ЗК 3.	ЗН1,ЗН2	УМ1		
ЗК 4.	ЗН2	УМ1		АВ2
ЗК 5.	ЗН1		К1,К2	
ЗК 6.			К1,К2	
ЗК 7.		УМ1	К1	
ЗК 8.	ЗН1	УМ1		
ЗК 9.		УМ1		АВ1
ЗК 10.	ЗН2			
ЗК 11.	ЗН2	УМ1		АВ1
ЗК 12.			К1,К2	
ЗК 13.	ЗН2		К1	АВ1
ЗК 14.			К1,К2	АВ1
ЗК 15.			К1,К2	

3K 16.	ЗН1,ЗН2	УМ1	К1	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 1.	ЗН2	УМ1		
СК 2.			К2	
СК 3.		УМ1		
СК 4.	ЗН2			
СК 5.	ЗН1	УМ1	К2	
СК 6.		УМ1		
СК 7.			К1	АВ1
СК 8.				АВ1
СК 9.	ЗН1			
СК 10.		УМ1		АВ1
СК 11.	ЗН1		К1	
СК 12.			К1	АВ2
СК 13.		УМ1		
СК 14.	ЗН1,ЗН2	УМ1	К1	
СК 15.			К1	АВ2
СК 16.	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК 17.		УМ1	К1,К2	АВ2
СК 18.			К1,К2	
СК 19.			К1,К3	
СК 20.			К2	АВ1
СК 21.	ЗН1			
СК 22.	ЗН2			
СК 23.		УМ1		
СК 24.			К1,К3	

**МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 051 «ЕКОНОМІКА»**

Освітній компонент		PH 01	PH 02	PH 03	PH 04	PH 05	PH 06	PH 07	PH 08	PH 09	PH 10	PH 11	PH 12	PH 13	PH 14	PH 15	PH 16	PH 17	PH 18	PH 19	PH 20	PH 21	PH 22	PH 23	PH 24	PH 25	PH 26	PH 27
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)															+					+							
ОК 2	Історія та культура України	+	+																						+			
ОК 3	Громадянське суспільство	+																							+			
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)															+					+							
ОК 5	Соціологія та політологія	+																							+			
ОК 6	Філософія																					+						
ОК 7	Логіка						+						+			+	+											
ОК 8	Вища математика												+									+		+				
ОК 9	Теорія ймовірностей і математична статистика					+							+										+					
ОК 10	Економічна теорія			+	+																							
ОК 11	Інформаційні системи та технології																				+							
ОК 12	Правознавство	+																		+								
ОК 13	Фізичне виховання		+																									
ОК 14	Макро- та мікроекономіка			+	+																	+						
ОК 15	Історія економіки та економічної думки			+	+																	+						
ОК 16	Методи оптимізації в економіці								+									+										
ОК 17	Економетрія				+			+																				
ОК 18	Фінансово-економічна безпека								+		+															+		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» проводиться у формі складання атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка (диплому) про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Державна атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:

1. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) бакалавр, спеціаліст, магістр та ліцензійного обсягу. Додаток до листа МОН України від 23.11.2015 р. № 1/9-561.

2. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

3. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);

4. Наказ МОН України від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

5. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.

6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];

7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Редакція від 25.10.2021р.)// База даних «Законодавство України»/ВР України. [Режим доступу: <URL:http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>]

8. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (змiна № 8).

9. Наказ Міністерства освіти України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

10. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється

підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>];

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];

14. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf];

15. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.

16. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

17. Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 року №1244 [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/051-Ekonomika-bakalavr.28.07-1.pdf>]

18. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscedfields-of-education-training-2013.pdf>].

19. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];

20. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];

21. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];

22. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>]. om];